

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

10. An Episcopi incurrant irregularitatem, quæ fertur aliquo iure generali?
Et an aliquo iure Episcopi excipiantur ab incurrendo excommunicationem,
quamvis excipiantur ab incurrendo suspensionem, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Et quid dicendum, quando dubium est de jure, hoc est, an sit pro aliquo delicto commissio imposita à jure aliqua irregularitas, an tunc judicandum sit non esse irregularitatem in eo casu constitutam? Ex part. 4. tract. 2. Ref. 80.

Quoad hoc
leg. doct.
Ref. seq.

§. 1. **R**espondeo negativè, & ita habetur expressè in c. is qui, de sentent. excommunic. in 6. Vnde in hac materia non valet argumentum à simili, ut pluribus suprà dictum est, neque à fortiori, &c. nec obstat c. ad audientiam, & c. significasti, de homicidio, ubi statuitur censendum esse irregularem eum, qui de irregularitate sui dubius, atque incertus est; eo quod in dubio tutior pars sit eligenda: ergo non solum ubi est irregularitas expressa, sed etiam ubi dubium est, incurritur.

Sup. sine du-
bio de jure
inf. in Ref.
89. §. Proba-
tur paulo
post init. à
verbo. Sed
quando ver-
samur in du-
bio. Sed ad-
verte quod
sub eodem
num. Ref. 89.
sunt duæ
Ref. unitæ, &
sup. citatur
§. est in se-
cunda Ref.

2. Non, inquam, hæc jura obstant, nam procedunt ubi dubium est de facto, sed cap. is qui, procedit de jure; igitur quando dubium est de jure, hoc est, an sit pro aliquo delicto commissio imposita à jure aliqua irregularitas, tunc est judicandum non esse irregularitatem in eo casu constitutam, cum talis irregularitas non sit in jure expressa, & ita docent Aloysius Bariola in aphorismis, lit. 1. verbo irregularitas, §. 10. Valent. tom. 4. disp. 7. §. 19. punct. 20. notab. 3. Petrus Cornejo in 3. p. D. Thoma tr. 5. de irregularitate, disp. 1. dub. 2. Suarez de censur. disp. 4. sect. 4. num. 15. Sayrus lib. 6. c. 2. num. 4. & alii communiter; unde summopere notanda est hæc doctrina à Confessariis & casuum conscientiarum responsoribus, nam ex illa ab incurusione irregularitatis multos pœnitentes liberabunt.

RESOL. IX.

An communis opinio Doctorum possit introducere aliquam irregularitatem, etiam si clarè non sit expressa in jure?

Idem censendum est de quibusdam censuris, v. g. suspensione propter susceptionem Ordinis per saltum? Ex p. 8. tract. 7. & Misc. Ref. 18.

Quoad hoc
leg. doct.
præced. Ref.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Layman lib. 1. tr. 7. part. 5. c. 1. num. 6. ubi sic ait. His adde quod defectus, ob quem irregularitas incurritur, debet esse specificè nominatus in jure: neque ab uno ad alium casum, ob similem, vel majorem rationem, extensio fieri potest, sicut ex communi docet Navarr. c. 27. num. 194. in fine. Suar. disp. 40. sect. 5. & 6. Quamvis negari non posse videtur, quædam irregularitates sine jure expresso per Doctorum ita opinantium auctoritatem introductas, atque diuturna Ecclesiæ consuetudine firmatas fuisse, quæ non minus, quam aliæ censuræ, vim obtinere debent, tum quia consensus Doctorum, & Ecclesiarum consuetudo optima est factorum canonum, & antiquæ observationis interpret: tum quia universum verum est, quod consuetudo per tacitum consensum sit constitutiva juris, et si lex scripta desideretur. Et quod dico de irregularitate, idem sentiendum de quibusdam censuris, v. g. suspensione propter susceptionem Ordinis per saltum: quæ suspensio nullo jure satis expressa censetur, sed per consuetudinem stabilita; ideoque obiter approbata per Trident. sess. 23. c. 14. de reform. Hucusque Layman; unde ex hac doctrina posset quis dicere, quod licet irregularitas ex defectu lenitatis in jure sit lata solum contra concurrentes ad mortem tantum ministros justitiæ, tamen per Doctorum communem sententiam, & per consuetudinem jam videtur extensa ad omnes qui neci coopeantur, etiam si non sint justitiæ administri.

2. Sed his non obstantibus aliqui hanc Laymanni sententiam non admittunt, & ideo novissimè Ioannes Machadus de Perfect. Confess. tom. 1. lib. 1. part. 3. tr. 15. docum. 1. num. 5. sic asserit: Et tamen principio llano dispuesto por Derecho, y muy necesario para deducir del muchos casos especiales, que los Doctores disputan en esta materia; que no se deve admitir irregularidad alguna, que no este expressa en Derecho. Tanque es assi, que el Padre Layman es de parecer, que aquellas irregularidades que aunque sin Derecho expreso estuviere introduzidas por la autoridad de los Doctores, y comunmente recebidas con la costumbre antigua de la Iglesia, no deven ser menos admitidas, que las que estuviere expresas en el. Con todo esto es comun doctrina, y casi recebida de todos, fundada en Derecho expreso, que no se deve admitir irregularidad, que no estuviere expresa en el; ni por sola la autoridad de los Doctores que la introduzen, ni por averla admitido la costumbre, ni porfue en el Derecho la aya, y se incurra en caso menor, o semejante. Ita Machadus: cujus sententia satis probabilis mihi videtur, licet contrariam etiam probabilem existimem cum Baunio in Theolog. mor. part. 2. tr. 11. §. 3. ubi concedit probabile esse, tam consuetudine Ecclesiæ diuturna, quam auctoritate Doctorum, ita sententium irregularitates aliquas induci posse.

RESOL. X.

An Episcopi incurvant irregularitatem, quæ feruntur aliqui jure generali?

Et an aliquo jure Episcopi excipiantur ab incurvendo excommunicationem, quamvis excipiantur ab incurvendo suspensionem, & interdictionem, quæ jure generali feruntur, quæ sunt distincta ab irregularitate, & excommunicatione? Ex p. 4. tr. 2. Ref. 33.

§. 1. **N**egativè respondet Majolus lib. 1. de irregular. c. 1. n. 7. nam in c. quia periculosum, de sentent. excommunic. in 6. statuitur Episcopos non teneri jure generali ferente suspensionem, aut interdictionem. Sed quia iste Doctor erat Episcopus, agebat causam suam: cum igitur sine fundamento loquatur, non est recedendum à contraria sententia quam docet Hurtado di. 1. de irregul. diff. 7. n. 26. & Turrianus de cens. lib. 8. disp. 59. dub. 1. quia nullo jure excipiuntur ab incurvendo irregularitatem, imò nec ab incurvendo excommunicationem, quamvis jure dicti cap. excipiantur ab incurvendo suspensionem & interdictionem, quæ jure generali feruntur, quæ sunt distincta ab irregularitate & ab excommunicatione.

RESOL. XI.

An Episcopus incurvat irregularitatem, si concedat licentiam judici laico extirpandi corpus occisi ab Ecclesia ad finem capiendi informationem de delicto in genere?

Et in §. ultimo hujus Resolutionis invenies aliud pollicens dubium notabile, & grave? Ex p. 4. tr. 2. Ref. 95.

§. 1. **R**espondet negativè Julius Lavois in suis Sep. his variis elucubrationibus tit. 2. c. 7. n. 31. quia ad remissionem lenitatis requiritur quoddam actus qui sit, sit causa proxima & directa in mortem, vel mutilationem; non autem causa remota, ut ex Navarro cap. 21. n. 211. & Avila de censur. part. 7. disp. 5. sect. 2. docet Turrian. de censur. lib. 9. disp. 66. dub. 3. Sed in nostro casu actus ostendendi cadaver occisi, est remotissimus, & lupæ naturæ